

Speechblokken minister Sybilla Dekker kennismakingsbijeenkomst
centrale hal VROM maandag 2 juni 2003.

Voorwoord

Persoonlijke introductie: wie is Sybilla Dekker, waarom keuze voor VVD, waarom toch de politiek, waarom VROM. Eerste indrukken
ministerschap: eerste ministerraad, media-aandacht.

Ik zie uit naar samenwerking met staatssecretaris Van Geel. Ik ben blij met zijn RO en milieu-expertise. We maken goede afspraken over taakverdeling, maar gaan vooral samenwerken. Dit departement verdient de leiding van een hecht team.

Inleiding

De economische situatie is verre van rooskleurig. Over de noodzaak van bezuinigingen is vrijwel iedereen het eens. Over de manier waarop, kan men van mening verschillen. Dit kabinet heeft gekozen. Wij willen méér dan ons land zo goed mogelijk door de recessie loodsen. Wij willen het probleemoplossend vermogen van de samenleving verhogen. Burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties moeten hun creativiteit en daadkracht optimaal kunnen benutten. De overheid zal daarvoor ruimte bieden.

Het werk oppakken dat gedaan moet worden, méédoen in de maatschappij. Dat kan als de overheid bereid is verantwoordelijkheid bij mensen te leggen. Ook met minder geld is dan vaak méér te bereiken. Met dat uitgangspunt is ook op de VROM-terreinen veel te doen.

Prioriteiten VROM

De rijksoverheid moet zwaar bezuinigen. Ook VROM is nadrukkelijk genoemd. Dat zullen alle beleidsterreinen van dit ministerie gaan voelen.

Naast vermindering van subsidies en reductie van personeels- en apparaatskosten, kiest het hoofdlijnenakkoord óók voor een aantal milieuprioriteiten. Behoud en uitbouw van de ontkoppeling tussen economische groei en milieudruk zit er stevig in. De Kyoto-afspraken over broeikasuitstoot blijven staan, de ecologische hoofdstructuur moet af voor 2018, de ecotax gaat omhoog, het belastingstelsel wordt verder 'vergroend'.

Welke consequenties dit alles zal hebben voor de concrete invulling van de ombuigingen moet de komende tijd duidelijk worden. Ik wil me laten voeden door uw expertise en vervolgens in overleg met Pieter van Geel tot politieke beslissingen komen.

De combinatie van bezuinigingen en vermindering van bureaucratie en regeldruk moet al snel vruchten gaan afwerpen. Gelukkig is er in dit huis al veel aandacht voor deregulering en overdracht van verantwoordelijkheden naar provincies en gemeenten. Dat moet ook, want we willen minder nieuwe nota's en méér uitvoering en handhaving. Taken die dicht bij burgers horen. Ook zullen de mensen zelf vanuit de eigen verantwoordelijkheid de regels behoren te respecteren. Als overheid is het onze taak toe te zien op uitvoering en naleving.

Wonen

Een keuze voor deregulering en decentralisatie wil niet zeggen dat het wat ons betreft wel goed zit met het wonen in dit land. Met name de volgende twee thema's blijven zich opdringen, ook aan ons. Ten eerste: de grote druk op de woningmarkt. Ten tweede: de stedelijke vernieuwing. De vitaliteit van de stad loopt gevaar en achterstandswijken dreigen af te glijden.

Om de druk op de woningmarkt te verminderen moet vooral de nieuwbouwproductie omhoog en de doorstroom verbeteren. De

stedelijke vernieuwing moet nu echt doorzetten. Verloedering van achterstandswijken is slecht voor de veiligheid en kwaliteitsbeleving van de leefomgeving. De middenklasse vertrekt, weerstand van de wijken vermindert. Daarom krijgen grote steden meer mogelijkheden om verschillende geldstromen vanuit Den Haag te bundelen en gericht in te zetten. Met het aanwijzen van 50-prioriteitswijken heeft deze aanpak een concreet speerpunt.

Bouwenquête

Dan de bouwenquête. Het is een stormachtig jaar geweest. Cultuur en werkwijzen van die bouwondernemingen die het betreft, zijn terecht zwaar bekritiseerd. Ook de overheid heeft gefaald. Vooral waar het gaat om een heldere scheiding van verantwoordelijkheden, maar ook – zij het gelukkig incidenteel – op het vlak van integriteit.

Er zijn maatregelen rond aanbesteding op komst die moeten helpen om van de bouw ‘ een gewone bedrijfstak te maken’. Maar het is toch vooral een veranderingsproces dat de bouwwereld zelf moet doormaken. De overheid moet de juiste randvoorwaarden scheppen. Uiteindelijk zal het er om gaan tot goede, en transparante werkverhoudingen te komen. Daar wil ik me voor inzetten, er is immers veel te doen.

Huursubsidie

De vorige huursubsidie ronde stond voor het eerst onder centrale regie vanuit VROM. Er is veel en hard gewerkt om gevolgen van aanloopproblemen weg te werken.

Opnieuw zal het apparaat onder grote druk komen te staan. De ervaring die we inmiddels hebben opgedaan zal ons tot voordeel strekken, inzet en vakkennis moeten de rest doen.

Inspectie

Bij verminderende regeldruk, decentrale uitvoering en handhaving horen ook een effectieve naleving en controle van de regels waar we echt niet buiten kunnen. VROM heeft daartoe vorig jaar de verschillende inspecties samengevoegd. Het eerste jaarverslag van deze VROM-inspectie bewijst de slagkracht van de bundeling. Het was in alle kranten terug te vinden.

Ruimte

De noodzaak tot beperking van bureaucratie en regeldruk doet zich nadrukkelijk voor op het beleidsterrein ruimte, zegt het hoofdlijnenakkoord. In lijn met de Stellingnamebrief en binnen duidelijke rijkskaders, krijgen provincies en gemeenten daarom meer verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De afzonderlijke nota's op dit gebied zullen worden samengevoegd tot één nota ruimte.

Een dynamischer ruimtelijk instrumentarium draagt bij aan daadkrachtig beleid op het gebied van wonen, infrastructuur, milieu en natuur, platteland en landbouw. Dat vergt goed en constructief overleg met mijn collega's van Verkeer en Waterstaat en Landbouw, Natuur en Visserij.

Rijksgebouwen

Stelselwijziging gaf de departementen, hoge colleges en andere klanten van de RGD meer zeggenschap over hun huisvesting. Een reorganisatie die de dienst inmiddels achter de rug heeft, moet ervoor zorgen dat er - binnen de beperkingen van gedwongen nering - een echte klant-dienstverlener relatie ontstaat. Daarbij blijft de primaire taak het uitgangspunt. Adequate rijkshuisvesting volgens voorbeeldige milieu- en arbo-normen, met oog voor andere doelstellingen van VROM-beleid.

Tekortschietende overheid

Wij staan voor de uitdaging om het imago van de overheid eigentijds in te vullen. We zullen aangesproken worden op doelmatigheid en doeltreffender werken. Daarom nodig ik u uit om samen met de ambtelijke leiding loyaal mee te denken over de invulling van de opdracht waar we voor staan.

Op die loyaliteit zal de komende jaren overigens opnieuw een beroep gedaan worden. Het personeelsbestand van dit ministerie moet in de komende vier jaar met zestien procent worden teruggebracht en er komen forse reducties in de apparaatskostensfeer. Ik wil daarom hier de toezegging van de SG bevestigen dat dit zal gebeuren met een goed en zorgvuldig sociaal en flankerend beleid.

Nodeloos omslachtige regels en procedures moeten worden opgeschoond, maar ik sluit me ook bij de SG aan als ze het opneemt voor haar ambtenaren: bij het departementaal werk gaat het om zorgvuldige vertaling van politieke besluiten. Democratische beslissingen die in dit huis en elders zo worden uitgewerkt dat ze iedere burger rechtsgelijkheid garanderen, geen andere regels doorkruisen en willekeur en machtsmisbruik voorkomen.

Dat is de verdienste van de overheid en van de mensen die haar gestalte geven. Dat is uw verdienste en die mag niet in het gedrang komen. Ook niet waar terecht gekeken wordt of we problemen waarvoor de samenleving staat wel op de meest doelmatige en doeltreffende manier aanpakken.

Slot

Tenslotte : Ik ben begonnen met u te vertellen wie ik ben en wat mijn achtergrond is. U zult het mij dus niet kwalijk nemen dat ik hier - een kleine week na de bordesscene – mijn visie op wonen, ruimte en milieu

nog niet tot in detail presenteer. Ik wil de eerstkomende tijd benutten om mijn inzichten aan die van u te scherpen en te toetsen.

Ik kan u wel zeggen dat ik uiteraard zal werken vanuit de visie zoals die in het hoofdlijnenakkoord is vastgelegd: vrijmaken van creativiteit en daadkracht van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het werk oppakken dat gedaan moet worden, méédoen. Ook bij het ministerie van VROM en op de VROM beleidsterreinen. Ik heb er alle vertrouwen in dat wij – bewindslieden, ambtelijke leiding en u - in die geest veel met elkaar tot stand kunnen brengen.

Kortom: ik ga met veel enthousiasme van start in dit prachtige ministerie. Ik hoop met dat enthousiasme en uw medewerking een bijdrage te leveren aan de uitvoering van het hoofdlijnenakkoord.

Ik dank u wel.